

Landsstýrið skal kunna broyta avgerðir hjá yvriðingarnevndini

Uppskot er lagt fyri tingið um broyting í lögtingslógini um náttúrufríðing. Í uppskotinum, sum Eyðun Viderø hevur lagt fram fyri fólka-flokkin, stendur m.a., at avgerðir, sum yvriðingarnevndin tekur, kunnu innan 4 vikur skjótast inn fyri landsstýrinum av einum og hvørjum, ið hevur verið á fundi undir viðgerðini av málinum ella sent inn skrivliga greinagerð, av Føroya Jarðaráðið og av einum hvørjum bý-/bygðaráði, sum hevur áhuga í málinum.

Í viðmerkingunum stendur m. a.:

Lóg um náttúruvernd hevur til endamáls at virka fyri, at tann búskaparligi vøxturin og harvið økti tørnur fyri samfelagsligum útbyggingum í minst møguligan mun økja um upprunaliga náttúruna, og verður í lógini nærri útgreinað, hvørji serlig náttúru-umhvørvi eiga at verjast.

Til at umsita hesa lóg er í hvørjari sýslu vald náttúrufríðingarnevnd, ið er samansett av sýslumanninum sum formanni og tveimum øðrum limum við fyra eykalimum, og skulu hesir sambært viðmerkingarnar til lógina „hava áhuga fyri náttúrufríðing“.

Yvir hesi nevnd situr ein Yvriðingarnevnd, ið er samansett av Sorinskrivaranum sum formanni, landsformfríðinginum, leiðaranum av náttúrugripasavnum og tveimum øðrum limum, ið lögtingið velur.

Í viðmerkingunum til lógina verður sagt, at skotið verður upp, at Yvriðingarnevndin verður samansett av einum dómara, tveimum visindamonnum (ein náttúrusøgufríðingur og ein segufríðingur) og tveimum av lögtinginum valdum limum.

Henda lóg hevur verið í gildi síðani 1970, og í høvuðsheitum má haldast, at hon hevur virkað eftir ætlan, sjálvt um persónar í ávisum málum ikki eru nøgdir við avgerðir, ið tiknar eru.

Fólkaflokkurin hev-

ur í høvuðsheitinum einki imóti lógini og samansetingini av nevndum, men við tað at avgerð hjá fríðingarmyndugleikum er endalig, og samansetingin av nevndunum einans hevur náttúruvernd sum mál, so heldur flokkurin, at avgerðir tiknar sambært hesa lóg kunnu hava so avgerandi búskaparligar og samfelagsligar fylgjur, at tað ikki er rætt, at tann politiski myndugleikin ikki skal hava endaliga avgerðarrættin, tá mál av so vorðnum slagi verða avgjört.

Annars eigur at verða viðmerkt, um ikki rættast hevði verið at havt eina lands-umfatandi undirfríðingarnevnd í staðin fyri tær lokalu nevndirnar, og at ein gjølligari heildarætlan vaðr gjørd fyri øll náttúrufríðing, ið eiga at verða vard, soleiðis at fríðingaravgerðir ikki í framtíðini verða tiknar tilvildarlaga, sum iva-leyst dæmi eru um.

Í vanligari talu verður hildið, at tá tað snýr seg um náttúrufríðing, so skal náttúran varðveitast í sinum upprunaliga liki, men vit hava eisini dæmi um, at stóð í náttúruni hava fingið størri virði, eftir at mannaahond hevur verið á, og ti má fríðing samskipast við búskaparligar og samfelagsligar fylgjur, um hvussu vit sjálv ynskja at broyta partar av henni, og sjálvandi náttúrunnar upprunaliga skap.

Endurgjald til fólkapensionistar

— Tann upphædd, sum fólkapensionistur missur í pensiónini orsakað av arbeiðsinntøku, verður goldin honum av landskassanum.

Hetta sigur sambandstingmaðurin Eilif Samuelsen í uppskoti hann hevur lagt fyri tingið. Í viðmerkingunum sigur hann m. a.:

Undir verandi skipan er tann reglan galdandi, at um fólkapensionistur hevur eina munandi arbeiðsinntøku afturat, so missi hann burtur av pensiónini.

Um ein stakur fólkapensionistur hevur eina árliga marbeiðsinntøku, sum er meira enn kr. 32.500, so fellur øll pensiónsviðbótin uppá kr. 567 pr. mánað burtur.

Um eini hjún tilsamans hava eina árliga arbeiðsinntøku uppá meira enn kr. 49.700, so fellur øll teirra pensiónsviðbót uppá kr. 887 pr. mánað burtur.

Hesi viðurskipti hava ført við sær, at nógvir fólkapensionistar hava kent á sær, at tað loysir seg illa at arbeiða, tá teir umframt at rinda vanligan inntøkuskatt, sum er nóg

tungur at bera, eisini skulu missa burtur av pensiónini.

Sambandsflokkurin hevur framvegis ta hugsan, at øll tey, sum halda seg orka, eiga at fáa møguleika fyri at arbeiða, eisini tey gomlu. At arbeiða man vera ein tann besta heilsu-bótin, og tey flestu ynskja at sleppa at halda fram at arbeiða, sjálvt um tey eru komin upp til pensiónsaldur.

Kostnaðurin av hesi skipan er í fyrsta lagi mettur at vera kr. 900.000,- pr. mánað. Hin vegin er eingin ivi um, at skipanin fer at føra við sær, at fleiri fólkapensionistar fara at arbeiða meira enn tey gera undir verandi skipan. Eitt dæmi er egningin, sum er tørfør at fáa avgreidda sum er. Økti aktiviteturin fer at geva landskassanum, umframt kommununum, meirinntøkur sum minka um nevndu útreiðslur uppá 900 túsund kr. um mánaðin.

Sambandsflokkurin hevur altið virkað fyri at bota um livikorini hjá okkara fólkapensionistum, og er hetta uppskotið ein liður í hesum politikki floksins.

Úr tinginum

Sjónvarps-húsin byggjast í Eysturoynni

Tjakið um at flyta almennar stovnar út um Havnina heldur fram. Í hvussu er á Føroya Løgtingi. Johannes Martin Olsen, tingmaður hevur lagt uppskot fyri tingið um at álagt verður landsstýrinum at kanna møguleikan fyri, at nýggi sjónvarpsbyggingurin verður bygdur í Eysturoynni. Í viðmerkingunum sigur hann:

Á lögtingi hevur mangan orðaskifti staðist av ov litlari desentralisering her á landi, tá ið talan t.d. hevur verið um almennar stovnar, sum allir verða lagdir í høvuðsstaðnum.

Nú er tað eingin loyna, at røddir hava verið frammi innan núverandi lands-

myndugleikar, sum ávara imóti, at okkara høvuðsstaðarumráði figgarliga verður enn meira upphitað enn tað frammanundan er, tí hetta kann koma aftur um brekku og fáa negativar avleiðingar fyri alt landið á ymiskan hátt.

Ein av orsøkunum til, at høvuðsstaðurin hevur ment seg til tað, hann í dag er vorðin til, er tað virksemi og harav inntøkur, sum teir nógvu almennu stovnarir hava ført við sær.

Tá ið talan hevur verið um at latið onnur øki í landinum nomið nakað av tí menning, sum umrøddu stovnar kasta av sær, hevur orðið bygdamenning, sum nærmast er vorðið eitt gandaorð uppundir lögtingsval, verið nógvið nýtt, men úrslitið í roynd og veru er litið áhuga-vert.

Nú talan er um at byggja nýtt sjónvarphús, eiga møguleikarnir fyri, at hesin stovnur verður lagdur uttan fyri høvuðsstaðin at vera kannaður gjølla, t.d. hevur verið framhildið av sakkonum, at gera eitt studio í sunnara parti av Eysturoynni, til hetta krevst optiskt sýn til mastrarar Húsareyni — og sagt verður, at hetta er til staðar.

Men fyrst og fremst eigur at verða kannað, sum SVF-stovnurin ikki eins væl kann byggjast uttan fyri Havnina t.d. í Eysturoynni.